

U C H W A Ł A
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 grudnia 2009 r.

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia
oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 2 grudnia 2009 r. ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1:
 - a) w pkt 3 w lit. c, w pkt 9 po wyrazach "(Dz. Urz. UE L 384 z 29.12.2006, str. 75)" dodaje się wyrazy ", zwanego dalej "rozporządzeniem nr 2023/2006"",
 - b) w pkt 32, w art. 53 w ust. 1 wyrazy "Komisji (WE) nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością (Dz. Urz. UE L 384 z 29.12.2006, str. 75), zwanym dalej "rozporządzeniem nr 2023/2006"" zastępuje się wyrazami "nr 2023/2006";

- 2) w art. 1:
 - a) w pkt 18, w art. 28 w ust. 1 wyrazy "składniki o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" zastępuje się wyrazami "substancje wykazujące efekt odżywczy lub inny fizjologiczny",
 - b) w pkt 19 w lit. a, w ust. 1 w pkt 1 w lit. b wyrazy "o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" zastępuje się wyrazami "wykazujące efekt odżywczy lub inny fizjologiczny";

- 3) w art. 1 w pkt 18, w art. 29 w ust. 2 w pkt 7 wyraz "nazwę" zastępuje się wyrazami "imię i nazwisko albo nazwę";
- 4) w art. 1 w pkt 18, w art. 29 w ust. 4 skreśla się wyrazy ", z zastrzeżeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy";
- 5) w art. 1 w pkt 19 w lit. a, w ust. 2 skreśla się wyraz "wyjaśniającego";
- 6) w art. 1 w pkt 20, w art. 31:
 - a) w ust. 1 w pkt 2 skreśla się wyrazy "wymienionej w wykazie, o którym mowa w ust. 6 pkt 3",
 - b) w ust. 4 po wyrazach "krajowej jednostki naukowej" dodaje się wyrazy "wymienionej w wykazie, o którym mowa w ust. 6 pkt 3,";
- 7) w art. 1:
 - a) po pkt 34 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) art. 60 otrzymuje brzmienie:

"Art. 60. Główny Inspektor Sanitarny i Główny Lekarz Weterynarii, stosownie do kompetencji określonych w art. 73 ust. 1 pkt 1 i 3, są organami właściwymi w zakresie zadań, o których mowa w art. 7 i art. 8 rozporządzenia nr 852/2004, dotyczących krajowych poradników dobrej praktyki higienicznej oraz wdrażania i stosowania zasad systemu HACCP.";
 - b) w pkt 43, w art. 73:
 - w ust. 1 pkt 1a oznacza się jako pkt 2, dotychczasowy pkt 2 jako pkt 3, pkt 2a jako pkt 4 oraz dotychczasowy pkt 3 jako pkt 5,
 - w ust. 3 wyrazy "ust. 1 pkt 3" zastępuje się wyrazami "ust. 1 pkt 5",
 - c) po pkt 46 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 78 w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) laboratoria organów, o których mowa w art. 73 ust. 1 pkt 5;";
 - d) po pkt 47 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

"...) w art. 88 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

"2. Nadzór nad przestrzeganiem przepisów prawa żywnościowego oraz nad wykonywaniem urzędowych kontroli żywności w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego w zakresie określonym w art. 73 ust. 1 pkt 3 sprawuje minister właściwy do spraw rolnictwa oraz minister właściwy do spraw rynków rolnych, działając w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zdrowia.";"

- 8) w art. 1:
- a) w pkt 43, w art. 73 w ust. 1 w pkt 1 w lit. a i c wyrazy "niebędących członkami Unii Europejskiej" zastępuje się wyrazem "trzecich",
 - b) w pkt 47, w art. 79 w ust. 1 wyrazy "niebędących członkami Unii Europejskiej" zastępuje się wyrazem "trzecich";
- 9) w art. 1 w pkt 43, w art. 73 w ust. 5 wyrazy "wojska obce przebywające" zastępuje się wyrazami "wojsk obcych przebywających";
- 10) w art. 1:
- a) w pkt 47, w art. 79 w ust. 2 i 4 wyrazy "Wspólnoty Europejskiej" zastępuje się wyrazami "Unii Europejskiej",
 - b) po pkt 47 dodaje się pkt ... w brzmieniu:
"...) w art. 83 w ust. 2 pkt 1 otrzymuje brzmienie:
"1) w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw rynków rolnych, ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, ministrem właściwym do spraw gospodarki morskiej, ministrem właściwym do spraw transportu oraz ministrem właściwym do spraw finansów publicznych - wykaz przejść granicznych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przez które środki spożywcze oraz materiały lub wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością mogą być wprowadzane na terytorium Unii Europejskiej,";"

- 11) w art. 1 w pkt 48 w lit. b, w pkt 11 po wyrazach "mowa w" dodaje się wyrazy "załączniku II";
- 12) w art. 1 w pkt 49 w lit. a w tiret drugim, pkt 1a otrzymuje brzmienie:
"1a) nie przestrzega wymagań w zakresie znakowania aromatów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 2 pkt 2,";
- 13) w art. 3 w pkt 3 w lit. a, w ust. 1 wyraz "określonej" zastępuje się wyrazem "prowadzonej";
- 14) art. 9 otrzymuje brzmienie:
"Art. 9. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 31 ust. 4, art. 39, art. 44 i art. 70 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 31 ust. 6, art. 39, art. 44 i art. 70 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.";
- 15) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:
"Art. 9a. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 10 tej ustawy, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nie dłużej jednak niż przez 18 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.";
- 16) art. 11 otrzymuje brzmienie:
"Art. 11. Przepis art. 103 ust. 1 pkt 1a ustawy, o której mowa w art. 1, dodany niniejszą ustawą, traci moc z dniem 20 stycznia 2011 r.";
- 17) w art. 12 w pkt 1 wyraz "które" zastępuje się wyrazami "oraz art. 9a, które";
- 18) w art. 12 w pkt 1 wyrazy "20 stycznia 2010 r." zastępuje się wyrazem "ogłoszenia";

- 19) w art. 12 w pkt 2 na końcu dodaje się średnik oraz dodaje się pkt 3 w brzmieniu:
"3) art. 1 pkt 12, który wchodzi w życie z dniem wejścia w życie przepisów, o których mowa w art. 30 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1333/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie dodatków do żywności."

MARSZAŁEK SENATU

Bogdan BORUSEWICZ

Uzasadnienie

Na posiedzeniu w dniu 17 grudnia 2009 r. Senat rozpatrzył ustawę o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia oraz niektórych innych ustaw i uchwalił do niej 19 poprawek.

Mając na względzie, iż ustawodawca w nowelizowanym art. 3 ust. 3 pkt 9 sformułował definicję "dobrej praktyki produkcyjnej" w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej, należy posługiwać się tą definicją w dalszych przepisach ustawy. W związku z tym uchwalono poprawkę nr 1. Jednocześnie kierując się przyjętą przez ustawodawcę techniką formułowania skrótów tytułów rozporządzeń unijnych proponuje się umieszczenie skrótu zawartego w art. 53 ust. 1 w słowniczku ustawy (w definicji pojęcia "dobra praktyka produkcyjna"), w którym po raz pierwszy odesłano do rozporządzenia nr 2023/2006.

Przepis art. 28 ust. 1 w nowym brzmieniu przewiduje, że do środków spożywczych mogą być dodawane w szczególności inne niż witaminy i składniki mineralne, składniki o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym. Jednocześnie w ust. 3 tego artykułu ustawodawca mówi o stosowaniu substancji innych niż witaminy i składniki mineralne. Z treści art. 28 wynika, iż ustawodawca stanowiąc w jednym ustępie o składnikach, w drugim o substancjach ma na względzie to samo pojęcie. Analiza innych przepisów ustawy (np. nowelizowanego art. 30 ust. 1 pkt 1 lit. b) prowadzi do wniosku, iż art. 28 ust. 1 powinien stanowić o innych **substancjach** o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym. Ponadto nasuwa się pytanie o wzajemną relację pojęć: "substancja o działaniu odżywczym lub innym fizjologicznym" oraz "substancja wykazująca efekt odżywczy lub inny fizjologiczny". W aktualnie obowiązującej ustawie m.in. w definicji "suplementu diety" oraz w art. 27 ust. 1 i ust. 7 pkt 2 posłużono się bowiem drugim z tych pojęć. Po analizie uznano, iż oba te pojęcia są tożsame. Mając na uwadze § 10 Zasad techniki prawodawczej nakazujący zachowanie konsekwencji terminologicznej w aktach normatywnych Senat ujednolicił terminologię omawianych przepisów (poprawka nr 2).

Nowelizowany art. 29 ust. 2 pkt 7 przewiduje, iż w powiadomieniu o wprowadzeniu lub zamiarze wprowadzenia po raz pierwszy do obrotu środka spożywczego wskazuje się m.in. nazwę podmiotu powiadamiającego. Mając na względzie, iż stosowanego powiadomienia dokonuje podmiot działający na rynku spożywczym, fakt, że zgodnie z art. 3 pkt 3 rozporządzenia nr 178/2002 podmiotem takim może być również osoba fizyczna oraz, że w myśl przepisów Kodeksu cywilnego (m.in. art. 43⁴) osoba fizyczna działa w obrocie

prawnym pod swoim imieniem i nazwiskiem (pod nazwą występuje jednostka organizacyjna, np. osoba prawna) Senat uchwalił poprawkę nr 3, która skoreluje analizowany przepis z przytoczonymi regulacjami. Dodatkowym argumentem przemawiającym za poprawką jest treść art. 64 ust. 2 pkt 1 w nowym brzmieniu (art. 1 pkt 38 lit. c ustawy nowelizującej).

Z nowelizowanego art. 29 ust. 4 wynika, że stosownego powiadomienia dokonuje się w formie dokumentu elektronicznego powstałego przez wprowadzenie danych do elektronicznego formularza powiadomienia, **z zastrzeżeniem danych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy**. W związku z tym zastrzeżeniem nasuwa się pytanie, czy oznacza ono, iż dane stanowiące tajemnicę w ogóle nie znajdują się w powiadomieniu, czy też przeciwnie znajdują się w powiadomieniu, ale w tym zakresie będzie ono miało inną aniżeli elektroniczną formę (ustawodawca nie przesądza jaką). Z dodawanego art. 30 ust. 6 wynika, że dane takie objęte będą powiadomieniem (nie będą jednak publikowane na stronie internetowej; z art. 30 ust. 4 wynika, że rejestr obejmuje dane wprowadzone w sposób, o którym mowa w art. 29 ust. 4). Dokonując powiadomienia podmiot działający na rynku spożywczym będzie miał wątpliwość, czy w stosownym formularzu elektronicznym zamieszczać dane stanowiące jego tajemnicę, czy też nie. Celem dokonanego zastrzeżenia jest zagwarantowanie ochrony interesu przedsiębiorcy. Zdaniem Senatu, cel ten ustawodawca realizuje dostatecznie w dodawanym art. 30 ust. 6, który przesądza, że dane objęte tajemnicą przedsiębiorstwa nie będą publikowane. W związku z tym, dążąc do wyeliminowania możliwych wątpliwości interpretacyjnych w poprawce nr 4 skreśla się kwestionowane zastrzeżenie.

W nowelizowanym art. 30 ust. 1 ustawodawca stanowi o "postępowaniu mającym na celu wyjaśnienie" określonych okoliczności. Odnosząc się do tego postępowania w innych przepisach ustawy ustawodawca konsekwentnie posługuje się formułą "postępowanie, o którym mowa w ust. 1". W żadnym z przepisów ustawy postępowanie to nie jest określone jako postępowanie wyjaśniające. W związku z tym oraz mając na względzie zachowanie konsekwencji terminologicznej w ustawie uznano za wskazane skreślenie w art. 30 ust. 2 wyrazu "wyjaśniającego" (poprawka nr 5).

Zgodnie z nowelizowanym art. 31 ust. 4 podmiot zobowiązany do przedłożenia opinii jednostki naukowej może fakultatywnie przedłożyć opinię właściwej krajowej jednostki naukowej lub opinię właściwej jednostki naukowej innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej. Z tego przepisu wynika więc, że w tym zakresie podmiot działający na rynku spożywczym ma swobodę wyboru. Z przepisu art. 30 ust. 1 pkt 2 wynika coś innego, a mianowicie że Główny Inspektor Sanitarny może zobowiązać taki podmiot do przedłożenia

opinii właściwej krajowej jednostki naukowej. Oznacza to wyłączenie swobody w zakresie wyboru opiniującej jednostki naukowej. Mając na względzie zapewnienie spójności ustawy, rozumianej jako konieczność wyeliminowania przepisów sprzecznych ze sobą, Senat uchwalił poprawkę nr 6 i przyjął, iż zgodne z wolą ustawodawcy jest zapewnienie swobody wyboru jednostki opiniującej.

Zgodnie z Zasadami techniki prawodawczej dotyczącymi oznaczania jednostek redakcyjnych ustawodawca nadając nowe brzmienie jednostce redakcyjnej (artykułowi, ustępowi) zawierającej wyliczenie powinien w obrębie tego wyliczenia zachować ciągłość numeracji. Oznaczenie jednostki redakcyjnej (fragmentu jednostki redakcyjnej) z literą przewidziane jest na okoliczność dodawania nowych jednostek (ich fragmentów) do przepisów już obowiązujących. W związku z powyższym w art. 73 w ust. 1, któremu ustawodawca nadaje nowe brzmienie, niedopuszczalne jest posłużenie się punktami z literą (pkt 1a i 2a). Dlatego też w poprawce nr 7 zmieniono oznaczenia w ramach dokonywanego w art. 73 ust. 1 wyliczenia oraz wprowadzono niezbędne konsekwencje tej zmiany.

Mając na względzie treść dodawanego do ustawy nowelizującej art. 3a, zgodnie z którym państwa niebędące członkami Unii Europejskiej ustawodawca w dalszych przepisach ustawy nowelizowanej nazywał będzie "państwami trzecimi", uchwalono poprawkę nr 8.

Poprawka nr 9 ma charakter redakcyjny.

W związku z wejściem w życie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana opublikowana w Dzienniku Urzędowym UE C 115) należy mieć na względzie, iż posługuje się on pojęciem terytorium Unii Europejskiej, a nie terytorium Wspólnoty Europejskiej (o "terytorium Unii" mówią art. 77 ust. 2 lit. c, art. 153 ust. 1 lit. g oraz 196 ust. 1 lit. a i b TFUE). Konsekwencją zmiany proponowanej w nowelizowanym art. 79 ust. 2 i 4 (poprawka nr 10) będzie zmiana art. 83 ust. 2 pkt 1, w którym ustawodawca również posłużył się pojęciem terytorium Wspólnoty Europejskiej (ponieważ nie zmieni się treść przepisu upoważniającego dotychczasowe rozporządzenie wydane na podstawie art. 83 ust. 2 pkt 1 zachowa moc obowiązującą). W innych przepisach i odnośnikach ustawy nowelizowanej i nowelizującej, które stanowią o Wspólnocie Europejskiej nie wprowadzono odpowiednich zmian, uznając iż odnoszą się one do aktów prawnych, które zostały przyjęte albo zawarte przed dniem wejścia w życie TFUE.

Rozdział VIII, do którego odsyła ustawodawca w nowelizowanym art. 100 ust. 1 pkt 11 zawarty jest w załączniku nr II do rozporządzenia nr 852/2004. Mając na względzie Zasady techniki prawodawczej dotyczące formułowania odesłań Senat uchwalił poprawkę

nr 11, która precyzyjnie wskazuje gdzie należy szukać przepisu, do którego następuje odesłanie. Jest to szczególnie ważne, jeśli wziąć pod uwagę, iż jest to przepis karny.

Mając na względzie, iż dodawany art. 103 ust. 1 pkt 1a wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia ustawy oraz termin rozpatrzenia ustawy przez Senat należy stwierdzić, że przepis ten wejdzie w życie po dniu 20 stycznia 2010 r. W tym samym terminie wejdzie w życie art. 11, który przewiduje, że art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a utraci moc z dniem 20 stycznia 2010 r. Dojdzie więc do sytuacji, w której wskazany przepis w jednym momencie wejdzie w życie oraz utraci moc obowiązującą (przy czym przepis o utracie mocy obowiązującej wejdzie z mocą wsteczną). W związku z tym uznano, że dodawanie art. 103 ust. 1 pkt 1a lit. a jest niecelowe oraz wprowadzono poprawkę, w rezultacie której do systemu zostanie dodany art. 103 ust. 1 pkt 1a jedynie w zakresie lit. b (poprawki nr 12 i 16). Ponadto stwierdzono, iż istnieje ryzyko, że ustawa nie zostanie ogłoszona przed dniem 20 stycznia 2010 r. Jeżeli ogłoszenie nastąpiłoby po dniu 20 stycznia 2010 r. oznaczałoby to, że przepisy wskazane w art. 12 pkt 1 wejdą w życie z mocą wsteczną. W celu wyeliminowania takiego zagrożenia przyjęto, że przepisy wymienione w tym punkcie powinny wchodzić w życie z dniem ogłoszenia (poprawka nr 18).

Poprawka nr 13 ma charakter redakcyjny.

W związku z tym, iż dotychczas nie wydano rozporządzeń na podstawie art. 28 ust. 3 i art. 73 ust. 5 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia przepis przejściowy nie może utrzymywać w mocy czegoś, czego nie ma. Mając to na uwadze oraz kierując się § 33 Zasad techniki prawodawczej usunięto z przepisu czasowo utrzymującego w mocy dotychczasowe rozporządzenia przepisy na podstawie, których nie wydano aktów wykonawczych (poprawka nr 14). Ponadto w związku z tym, że zmiana przepisu upoważniającego zawartego w art. 10 nastąpi w terminie wskazanym w art. 12 pkt 1, przyjęto, iż w tym samym terminie musi wejść w życie przepis czasowo utrzymujący w mocy przepisy wykonawcze wydane na podstawie dotychczasowej delegacji (poprawki nr 15 i 17). Przepis art. 9 wejdzie bowiem w życie później niż zmiana upoważnienia (w tym dniu utraci moc dotychczasowe rozporządzenie) i w efekcie nie zostanie utrzymane w mocy rozporządzenie wydane na podstawie art. 10 w dotychczasowym brzmieniu.

Przyjmując poprawkę nr 19 Senat kierował się opinią partnerów społecznych wskazujących, iż utrata mocy przez art. 11 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia przed dniem wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 30 rozporządzenia nr 1333/2008 uniemożliwi ministrowi właściwemu do spraw zdrowia zezwalać, w drodze rozporządzenia, na wprowadzanie do obrotu i stosowanie w żywności na terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej substancji dodatkowych niezamieszczonych w wykazie innych niż dopuszczone do produkcji i stosowania w żywności dozwolonych substancji dodatkowych, pomimo że stosowanie tych substancji będzie zgodne z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu 1333/2008. Zdaniem Senatu art. 11 powinien utracić moc z dniem wejścia w życie stosownych unijnych wykazów dodatków do żywności. Jednocześnie należy stwierdzić, iż spełnione będą przesłanki sformułowane w § 46 ust. 3 Zasad techniki prawodawczej.